

1 Tixinri Kpashiri Pawlo Kirukate Korintyone Chinanu

Galuklewlu

1 ¹Gitni Pawlono, Kristo Geso tomganruno yokanatanrupno nixinripa. Wane nixa Goyakalu gishinikyawaka. Gita kirukatni ga wa Sostennu koxa, wumole.

²Gapatjetachine Goyakalunune chinanupni. Wannanwa Korinto gajene, Kristo Geso chinanu kpashirine gixkalune. Ga wa pejnruruneko Wutsrukate Geso Kristo giwaka koschekachine chinanupa, pasretamnunanuka gajene. Wanna Gitsrukatni ga wa wixankoxni.
³Gimutkalunepgi. Kiglenshinikanupgi Wuru Goyakalu chinanu, ga wa Gitsrukaachi Geso Kristo chinanu.

**Genekashatkalurkaka Giwekikaluruya
poyagnuta Pawlo**

⁴Psolgogneko npoyagnutlu Goyakalu gixa chinanu, gi rixanu Goyakalu gimutanungi gixa Kristo Geso chinanu.
⁵Ga wa gixa mponikowkaaka psoluyako Wale chinanu, ptowruko tokanchiya ga wa ptowruko gimatkalelwuya. ⁶Wane rixa poyegitkota gixa yegi wa Kristopirana gippujtalelwu. ⁷Giyagni gi satuna gkaptotya genekashatkaluru. Gixa kagwakgognenathu Wutsrukate Geso Kristo gipgujewninripa. ⁸Walenwa

poyegitangi yoptyukyawakpotunanuko, muklukanuwnakanepgi wa Wutsrukate Geso Kristogognepa. ⁹Goyakalu poyagkakachri. Wale chinanu ntomgaka wa Gituruma gimatkakinripa, Geso Kristo Wutsrukate.

¿Kotspaltatkege Kristo?

¹⁰Giyagni nyukotgi, nomolene, Wutsrukate Geso Kristo giwakaya, panshinikanurune nhintokanutanu. Gi wa gkotspalanshinikanakakanu gixkakluko. Psolpotuyako panshinikanurunepgi. Pagitakyagookalunepgi. ¹¹Gi rixanu nunkaaka gixapirana, nomolene, wa wanna Klowe ginkakwu wa gixkakluko yagotkakinri. ¹²Giyagni wane nchingi, satkakgi gixa wane china, “Gitni wa Pawloymalutno.” “Gitni wa Gapoloymalutno.” Ga wa “Gitni Sotluymalutno.” “Gitni wa Kristoymalutno.”

13 ¿Kotspaltatkege Kristo?

¿Koroshishkitlege rutaaka Pawlo gixa chinanu? ¿Waka Pawlo giwakaylege gkatika? ¹⁴Npoyagnutlu Goyakalu gi satuna gixa nkata, ga wa Krispopje ga wa Kayo nkata, ¹⁵gi satuna wane chininripa wa gita giwaka gkatika. ¹⁶Ga wa Gishtugwapji gajene koxa nkata. Ga wa pimrine gi satuna numata wa

nkatinri.¹⁷ Gi rixanu Kristo gi yokanatno nkatilewatinripa, seyni Kiglerpotununu Tokanchi nunkakletinripa, gi wa gimatkalelwlu tokanchiya maleshawaka ma mixinitipa Kristo koroshishkitate.

Kristo, Walenwa Goyakalu giyakle ga wa Goyakalu gimatkalelewle

¹⁸ Gi rixanu koroshishkitapirana walenwa manshinikanutu wa gamgachine chinanu. Seyni Goyakalu giyakleni wa wixa chinanu gognetkaakalunwu.¹⁹ Gi rixanu yonatkalarutkani:

**Gita nikatanru kgimatkalerune
gimatkalelewle,
ga wa nuknokanru
kanshinikanurunenshinkannu.**

²⁰ ¿Ginaku kgimatkaleru? ¿Ginaku yonchikgapri? ¿Ginaku kyoptopirakleru tyegogne gajeru? ¿Gi ge Goyakalu manshinikanutu rixlu tye psolchijneko gimatkalelewle?²¹ Gi rixanu Goyakalu gimatkalelewle chinanu wa tye psolchijne gajeneko gimatkalelewleya gi rumataluna Goyakalu. Giyagni rugleretu Goyakalu, ginkaklewlu manshinikanuya rognetskakinni galixachine.

²² Gi rixanu wa Goteyone gagijetlu getkalurkaka. Ga wa Kriykone gjgalu gimatkalelewlu.²³ Ga wa wixa ginkakletlu Kristo koroshishkita gitaakaluru, wa Goteyone galikakni gitspeekakachri, ga wa payine getanu manshinikanrewluni.²⁴ Ga wa tomgakalune chinanu, Goteyone ga wa Kriykone koxa, Kristonwa Goyakalu giyakle ga wa Goyakalu gimatkalelewle.²⁵ Gi rixanu Goyakalu manshinikanumka yine pnute kanshinikanurni. Ga wa Goyakalu gigroklemka yine pnute gichkolni.

Goyakalu tsomitanru

²⁶ Gi rixanu gixa, nomolene, getlu ntomsatikolu. Gi wa gixo

kgimatkalerune manchiya wane, gi wa gixo gimkatachine, gi wa gixo wanna potu tomsatka.²⁷ Seyni wa manshinikanune tyechijne gajene Goyakalu tsomita wa patewkakyapna kgimatkalerune. Ga wa gigrokachine tyechijne gajene Goyakalu tsomita patewkakyapna gichkolune.²⁸ Ga wa mpogirene tyechijne gajene, ga wa geyikalune Goyakalu tsomita, ga wa mwakatu, maleshawaka rixkakyaplu wa waneretu,²⁹ gi satuna kamaneru galixkotnachripwa Goyakalu getanu.³⁰ Wale giyakaty gixa Kristo Gesoya. Walenwa wixa gimatkalelewle Goyakaluya, ga wa wixa poyagkaklewle, ga wa Walenwa kpashiri wixikolu ga wa Walenwa wkoshpkajixikolu,³¹ wa yonchi chinyawaka:

**Wa galixkotlewatachri Gitsrukaachi
ralixkotanu.**

**Geso Kristo, ga wa Wale koroshishkita
gitaakaluru**

2 ¹ Ga wa gita, nomolene, wa gixa yegi napokinika, gi wa tokanchi giglenuya nunkakyagi gipgujtalelwlu Goyakalupirana, gi wa gimatkalelewlyako.² Gi rixanu gike nushinika gimatleta gixatskalaya, seyni Geso Kristopje, ga wa Tye koroshishkita gitaakaluru.³ Ga wa gigrokachrino, ga wa pikachrino, ga wa gitatatachripotno gixa yegi nya.⁴ Ga wa ntokanu ga wa nunkaklewle gi wa gimatkalelewlu tokanchi gishinikanutlewatachrino, seyni Giwekkalurupirana gekakgirewatachrino ga wa giyaklupirana.⁵ Wa gixa galixle gi wa yine gimatkalelewle chinanu rixinripa, seyni Goyakalu giyaklewle chinanni.

**Goyakalu gipgujewnakakyegitwu wixa
Giwekkaluruya**

⁶ Wa mmagatikaneyegiya wuynumsatlu gimatkalelwuya, seyni

tyenwa gimatkalelwu gi wa tyegogne gajerni, gi wa tsrukakalunenu tyegogne gajene. Wannanwa nikawnachinepa.
7Seyni Goyakalu gimatkalelewle wyanumsatyayi gogimanatkaluru, wa gishyatkaluru. Tyenwa, Goyakalu gimatkalelewle wa rutakagnaputanru mawakanuwa tye psolchijneko, wixa pogirewatinripa. **8**Gi satuna tyegogne gajeru tsrukakalune gimatl. Gi rixanu rumatkamkaluna, gimpka koroshishkita rutakanruna goyaknuchi Gitsrukate.
9Seyni yonchi chinyawaka:

Gi paygalena getjejetlu,
Gi pajnakona jemjejetlu,
 gi waleko yanshnikangaajejeta
 yineru,
Wa Goyakalu galpokotiana
 rushinikjene.

10Gi rixanu Goyakalu
 gipgujewnakakyegitwu wixa
 Giwekikaluruya.

Gi rixanu Giwekikaluru ptowrunanuka retjeta, wa tsrupotunano Goyakalunu.
11Gi rixanu **č**giru yineru gimatl wa yinerunu, seyni Giwekikaluru yinerunupje, wa yineru gitokote gwachri? Waneko pixka rixa. Wa Goyakalunu gike gimatl, seyni Giwekikalurupje Goyakalunu gimatl. **12**Ga wa wixa gi wa tyegogne gajeru giwekikaluru wyoptota, seyni Giwekikaluru Goyakalunu wyoptota, wa wumatyaplwa Goyakalu genekashlekaka, wa wixa genekashhatkaluru. **13**Wa wixa yanumatinri, gi wa tyegogne gajene tokanuya, wa chinyawakna gimatkalewlpirana, seyni wa Giwekikaluru gekakgirewata. Wa Giwekikaluru giyakatyachri wumapnu getletanru Giwekikalurunuya.

Getjetikolu Giwekikaluruya

14Wa yinerunshinikanupje gi yoptokaklu Giwekikalurunu wa

Giwekikaluru Goyakalunu, gi rixanu manshinikanutni wale chinanu. Gi rumkata gimata jemletlu, gi rixanu Giwekikaluruya retjetka. **15**Wa Giwekikaluru waneyalutu psoluko rumata geta. Seyni gike gimata getlu wale. **16**Gi rixanu

čkatu gimatas Shinikanutlu

Gitsrukaachi,
 wa yimakyaplu Wale?

Seyni wixa waneya Kristonshinikannu.

Manchine, yine pixka gixjetachine

3 **1**Ga wa gita, nomolene, gi numkata giynumsaletgi wa Giwekikaluru waneyalune pixkalune, seyni manchi pixka gixachingi, mturune Kristoya pixkalune. **2**Tnuchga nutgi. Gi wa niikaluru nenekegi. Gi rixanu gixa gi gimkatawalu. Gi koxa xani gimkatlu. **3**Gi rixanu manchinewagi. Gi rixanu gixa yegi rawini wa ganxalu ga wa yagotkaklu, **č**gi ge manchingi, ga wa yine pixka gixjetachingi? **4**Gi rixanu satu wane chininipa, “Gitni wa Pawloymalutno,” ga wa satu, “Gitni wa Gaploymalutno,” **č**gi ge manchinenpotgi?

Goyakalu gikamrurewatanune

5Gi rixanu **č**klunerni Gapolo? **č**klunerni Pawlo? Kamrurewaklerunni, wa wanna chinanu galixinri, wa Gitsrukaachi genekyawaklu satkaka. **6**Gita gitaklewata. Gapolo giyogata. Ga wa Goyakalu tseruwnakaku. **7**Giyagni gi wa gitakachri chinanu, gi koxa wa giyogatachri chinanu, seyni wa tseruwnakachri chinanupje galikaka Goyakalu. **8**Wa gitakachri ga wa giyogatachri satupjerutu pixka rixkakna. Seyni satkaka yoptotanru rapnutikolu rixa kamruretyawakapa. **9**Gi rixanu Goyakalu gikamrurewatanunwu. Gixni wa Goyakalu gisanate, ga wa gixni wa Goyakalupji Wale kamrupjitanru.

Satkaka kamrure retumgiko

¹⁰Goyakalu gimutlewleya nenekikolu kgimatkaleru kamrupijijachri pixkalutno, gita galpokotlu panchi gwiyawakapa. Satu wane gogo kamrupjita. Ga wa satkaka girukotinwa wa rixpoko kamruretyawakapluna. ¹¹Gi rixanu gi satuna panchi gwiyawakapa rumkata gali pokletikolupa, seyni walepjie gali galpokletkalurutka. Walenwa Geso Kristo. ¹²Satumka wa tye galpokotikowaka panawatini, koripji, sroscipji, sotlu kwenurpotupji, gagmunapji, kochkawalepjji, kshanaksupji kamrutikolu, ¹³satkaka kamrure pgujetanurupni. Gi rixanu walegognepa gekakgitanru. Gi rixanu xirnachri rupgujewnakakiko. Wa satkaka kamrure xirnachri retumgiko gi pixkaktalu. ¹⁴Gi wa satu kamrurepjji rawinipa wa wale kamrupjitanru, wale yoptotanru rapnutikolupa. ¹⁵Gi wa satu kamrurepjji galginina, rapnutikolupmaka ramginina, seyni wale gognetkaako. Seyni xirnachri rognetskakiko pixka rixanu.

Kpashiwakpotugruko wa Goyakalugrukotkani wa gixa

¹⁶¿Gi ge gimata gixa wa Goyakalunu kpashiwakpotugruko gixinri ga wa Giwekikaluru Goyakalunu gixa rawinri? Girukokta gimtukinri kpashiwakpotugruko Goyakalunu, Goyakalu gimtukanru wale. ¹⁷Gi rixanu kpashirni kpashiwakpotugruko Goyakalunu. Tyeyegruskotkani wa gixa.

Tyechijne gimatkalewle

¹⁸Gi satuna yokwitinwa. Walenanuko kgimatkaleru kagwaknachriwa tyegogneya, manshinikanutu rixinwa wa kgimatkaleru rixinripa. ¹⁹Gi rixanu tyechijne gimatkalewle wa Goyakalu

getanu seprolunshinikanru rixa. Gi rixanu yonatkalurni:

Wale kashichna kgimatkalerune rixasha gimatkalewleyna.

²⁰Wane chinatnaka:

Gitsrukaachi gimatanshинikanutna kgimatkalerune,
wa magijerunshinikanutachine.

²¹Giyagni gi satuna galixkowyegitanru yineru. Gi rixanu ptowrunanuka gixanni. ²²Pawloko, ga wa Gapoloko, ga wa Sotluko, ga wa psolchijneko, ga wa giwekluko, ga wa gipukchiko, ga wa wanerutuko, ga wa ginachripako, ptowrunanuka gixanni. ²³Gi wa Kristonungi gixa. Ga wa Kristo Goyakalunni.

Goyakalu giyogimanatanru girukotachine

4 ¹Wane rixa getletanwuna yine Kristo kamrurewyegitachinwu, ga wa Goyakalu giyogimanatanrukaka girukotachinwu. ²Gi wa wanepnute wa girukotachinea galuukalurni wa satkaka poyakkakachri retikolupa. ³Gi wa gita gi wa tsru netyalu wa gixa gitakyagokyawakno, ga wa yinegogneya nutakyagokika. Ga wa gi gitako gitakyagoknawa. ⁴Gi rixanu gikena nushinika giklukanuwnaletnawa, seyni gi wale chinanu muklukanuwnakaakotno. Gi rixanu Gitsrukaachinwa nutakyagokjeru. ⁵Giyagni gike giklukanuwnayegjixanu ma mapookanuwa gipapko, wa Gitsrukaachi gininpotunanuko. Wale pokamlatanru mapshagawaka yogimatkalaru. Rupgujetanru yine gishinikanru rajiyna. Waneklu satkaka galixkotko Goyakalu chinanu.

⁶Giyagni, nomlene, tye yaglukaka nutaknawa ga wa Gapoloko wa gixa chinanu, wa gixa yimakikolupa wixaya gi wa yonatkaluru pnute gyijnakotanu wa gixa ma malixkotyanuplu satu

yineru pimri pnu. ⁷Gi rixanu ḋkatu kotnukgi? ḋKlu waneyyi wa pma yoptotanutuya? ḋGa wa pyoptoshatinikalu, klu chinanu palixkotnawa wa pmayoptotanutu pixka?

Seprolunwu Kristo chinanu

⁸¿Gike mmagatikanetkagi?
¿Ponikolunetkagi? ¿Mpogirewatatka wixamigjeya? Mpogirewatanmaka galikaka wa wixkoxamka gixayma pogirewatanu. ⁹Gi rixanu nkagwaklu Goyakalu pogijetu wa wixa yokanatkalunwu wa gapkatatachinpotwu, giylajixkalunepwu gekakgitkalunepwu wa tyechijneya, ga wa Goyakalutowrerunyegiya, ga wa yinyegiya. ¹⁰Wixni seprolunwu Kristo chinanu, ga wa gixni kanshinikanurungi Kristoya. Wixni gigrokachinwu ga wa gixni gichkolungi. Gixni wa kagwakpiratkalungi, ga wa wixni mkagwakpiratkonwu. ¹¹Xanigognenanu nachwu, ga wa wonunnagatewata, ga wa mamkanwu, giylaakalunwu, ga wa yashalunwu. ¹²Ga wa wkamrurewpotuta. Wumyoya wkamrurewaty. Yangakalunwu ga wa wuglenshinkanyeglewata. Wkojwakjetka ga wa wakotanshinkanutlu. ¹³Gektupirana yegi wixka ga wa wuykolewata. Kapcholu giknookaluru tyechijneya pixka wixka. Wa kapcholu pejnurkakoya sheyitkaluru pixka wixka xanigognenanu.

Goyakalu pogirewatyawaka giyaklu chinanu

¹⁴Gi nyonyegitgi tyekaka npatewkakyapgi, seyni nwugenene nalukanune pixka nuykotgi. ¹⁵Gi rixanu pamole waragkamka waneygi ggirukotjene Kristoya, seyni gi wa gixo

girune waneygi. Gi rixanu Geso Kristonu wa Kiglerpotunanu Tokanchi chinanu nwugenetgi. ¹⁶Giyagni nagjitgi wa gyimyapno.

¹⁷Wale chinanu Timotiyo nyokanyegitgi. Walenwa noturu nalukanru ga wa poyagkakachri Gitsrukaachiya. Wale gishinkapkakangi gitgapoya Kristo Gesoya. Wane nixa ginkaklewleta psolusretako ga wa pejnuruko gapatjetikowaka.

¹⁸Ga wa pimrine galixkotnawa wa gixa yegi nma yakanumka. ¹⁹Seyni giyampotu gixa yegi nyanu, wa Gitsrukaachi gishinikiniplu. Numatanru gi wa tokanna wa galixkotnachinwa, seyni wa ruyaklewlenu. ²⁰Gi rixanu Goyakalu pogirewatyawaka gi wa tokanchi chinanu, seyni giyaklu chinanu. ²¹¿Giru xani galuka? ḋkochipjerewapi nuyayegitangi, waka galuklewlu ga wa mayogotu shinikanchiyma?

Satu gapoklewlu

5 ¹Pejnuruneko pogitlu wa gixa yegi rawinri gapoklewlu, wane pixkalutu gapoklewlu wa maleshpotlu payineyegiya. Wa satu ruru gnuñroko waneya rixinri. ²Ga wa gixa galixkotnawa. Gi wa gwamonuwatanu gonuka wa gixyegiya koniko wa wane gixachri.

Gapoklewatachri saletko

³Gi rixanu gita galikakni wa pnu nwamanetini, seyni nonshinikanu gixa yegi rawinri, wanerutu pixkano nixa giklukanuwnayegjixletlu wa wane gixachri. ⁴Geso Gitsrukaachi giwakaya, wa gixa gapatjetini ga wa nonshinikanuyma, wa Wutsrukate Geso giyakleyma. ⁵Wa Satanasyo yegi samyokikolupa wa wale, saletmanetikolupa, wa

gognetkaakalurupni ga wa ruwekinripa
wa Gitsrukaachi Gesogognepa.

**Kristo, Walenwa gowega Wgene wixanu
wa Tsru Giknoglushgogne chinanu**

⁶Gi kigleru wa gixa galixkotinwa. ¿Gi ge gimata gixa wa ptsotsotaji gisekachri psolujpako ruseekaka? ⁷Giknokanutkalu kapokotu gisekachri, wa gerotujpa gixinripa. Gi rixanu gixa gisekachri myapjetkangi. Gi rixanu gowega wgene Tsru Giknoglushgogne geneakashatikaluru. Wixa chinanu giylatkalarutka. Walenwa Kristo. ⁸Giyagni wa Tsrugogne gapatini, gi waneyapgi jimapro kapokotu gisekachri yapjetkaluru. Gi wa gektutu gisekachri waneyapgi. Walenwa mugletkaka ga wa gektutu pixkalutu. Seyni myokwirmenuyma ga wa galikakpotunanu tokanchiyma gapatanu. Walenwa galikakni jimapro gisekachri myapjetkotu pixkalutu.

**Ruykotkana wa kapoklewakleryegiya
kotnukinwana**

⁹Nkirukate wane nchnina yonyegletgi gi wa kapoklewakleruneko gipxaletjetanu. ¹⁰Seyni gi wa psolpotuyako wa tye psolchijneko kapoklewakleruneyma, ga wa ksonugoluneyma, ga wa kachowguruneyma, ga wa yagluchisha kyonogiklewakleruneyma. Gi rixanu wane gixinipa, tye psolchijneko gimkata gishpakleya. ¹¹Ga wa xawakni nyonyeigitgi gi wa gipxaletanru girukokta molchi chinkaluru wa kapoklewakleru rixinri, ga wa ksonugolu rixinri, ga wa yagluchisha kyonogyegikleru rixinri, ga wa kgejnugimakleru rixinri, ga wa kgimekleru rixinri, ga wa kachowguru rixinri. Wa wane gixachriyma gi gimnikanu.

¹²Gi rixanu čklu chinanu gita gitakyagokyapna wa maleka gajene? ¿Gi ge wannanwa gapatjetikowaka gajene wa gixa gitakyagokanu? ¹³Ga wa maleka gajene Goyakalu gitakyagokanu. **Gixa konanru wa tye mugletu gixyegiya.**

**Gapatjetachine wannakakluko
giglepokotanru giklukanuwnalkaka**

6 ¹Gixatskalaya wa pnu gixkoklunu satu, čtsiperiranawatewge wa mpoyagkaakanyegiya rutakyaplu wa ruklukanuwnayegixyaplu, gi wa kpashirine yegi? ²¿Gi ge gimatalu gixa wa kpashirine gitaakalunepa kgitakyagoklewaklerune tye psolchijne gajene chinanu? Ga wa tye psolchijne gajenecho chinanu gixa gitaako, pgjuru gimkata gitakyagokletlu wa mtserutpotkaka. ³¿Gi ge gimata gixa wa wixa gitaako kgitakyagoklewaklerunwu towrechne chinanu? ¿Gi ge wanepnute wutakyagokanna tyegogne gajerkaka? ⁴Giyagni tyegogne gajerkaka waneygi gitakyagookalurupa, gitakanna giyagoka kiglepiranyegirune gapatjetyawaka gajene. ⁵Wane nchinanu wa gixa patewatiripna: Maleshluge satu gixa yegi kgimatkaleru wa gimkata gitakyagoklewatachri gixleta wa gimolenyegiyako? ⁶Seyni molchi gjigalu wa gimole giklukanuwnayegixikolu. Ga wa wale gkamruta wa malixkanyegiya.

⁷Giyagni pnuterututkani wale wa gixkakluko giklukanuwnayegixlewle gjiga. ¿Klu chinanu gi petashatini gonuka wa pnu gixkota? ¿Klu chinanu gi nchowgushatiko? ⁸Seyni gixa pnu gixlewata, ga wa nchowguwata, ga wa moletkakachineko wane gixa.

**Mpoyagkaakane gi yoptotanru
Goyakalu pogirewatyawaka**

⁹¿Gi ge gimata gixa wa mpoyagkaakane gi yoptotanruna

Goyakalu pogirewatyawaka? Gi wa yokwitkalunepgi. Gi wa kapoklewakleruneko, gi wa yagluchisha kyonogyegikleruneko, gi wa kgimopatakleruneko, gi wa suxo pixkalutuko, gi wa jeji gapokachriko. ¹⁰Gi wa kachowguruneko, gi wa ksonanugoluneko, gi wa kgimekleruneko, gi wa kgejinugimakleruneko, gi wa kchowguwakleruneko yoptotanruna Goyakalu pogirewatyawaka. ¹¹Ga wa pimringi gixa wane gixachinenangi. Seyni gixa gerkakalunetkagi. Seyni gixa kpashirine gitaakalunetkagi. Seyni muklukanuwankaakonetkagi, Gitsrukaachi Geso Kristo giwakaya, ga wa Woyakalutenu Giweikaluruya.

Gimaneya gimalwtukaluru gixkakinri Goyakalu

¹²Pejnruranuko munanshichkotni gitaya. Seyni gi wa pejnruko gipxaklewata. Pejnruranuko munanshichkotni gitaya, seyni gi satuna gitsrukateyegitanno gita. ¹³Niikaluru nanwakachinupa, ga wa nanwakchi niikalurunupa. Ga wa Goyakalu nikatanru wale ga wa pimri koxa. Seyni wa manchi gi wa gapoklewlenupni, seyni Gitsrukaachinupni. Ga wa Gitsrukaachi manchi Gitsrukatni. ¹⁴Ga wa Goyakalu yotunkaku Gitsrukaachi, ga wa wixa koxa ruyakleya yotunkakanu.

¹⁵¿Gi ge gimata gixa wa gixmanni wa Kristo psojite? Giyagni ɿnwanruge Kristo psojite, ga wa sato kapoklewaklero psojite nixkakanru? Gike rixiniko. ¹⁶¿Gi ge gimatkoxlu wa girukokta kapoklewaklero gipxaletachri, pamanepje rixatka walayma? Gi rixanu kapiranyeigirutkani:

Wa gepinanna pamanepje rixanutkana.

¹⁷Seyni girukokta Gitsrukaachi

gipxaletachri, satupje giweikalurutkani.

¹⁸Gasukinri gapoklewlu. Pejnuruko mukochri wa yineru kamrutanru, manchi malekate gwachrini. Seyni wa gapoklewatachri waleko gimane mukochirewaty. ¹⁹¿Gi ge gimatl gixa wa gimane kpashiwakpotugruko rixinri wa Giweikaluru Kpashirinu? Gixa gitokote gwachrini Wale. Wa Wale waneygi Goyakalu chinanu. Gi wa gixanukni gixa. ²⁰Gi rixanu kwenuru gagitikalungi. Giyagni gimaneya gimalwtukaluru gixkakinri Goyakalu.

Wa gnurchi ga wa gnunrochi gimkata kamrurekakleta

7 ¹Wa gyonyegityanopirana, kigleru wa jeji gi kamrukanro suxo. ²Seyni gapnokawlu chinanu satkaka waleko ganunro waneyapa. Ga wa satkaka suxo walako tganuru waneyapa. ³Gnurchi genekanro ganunro galuukaluru. Waneko pixka tixanru suxo tganuru. ⁴Wa suxo gi wa tutaaka walako tomane chinanu, seyni tganuru galikaka gitaaka. Waneko pixka koxa rixa gnurchi. Gi rutaaka waleko gimane chinanu, seyni ganunro galikaka gitaaka. ⁵Gi gaalikakanu, seyni walepje chinanu wa mumaletkonepgi gagjigognetinripa wa gepi gigkakinitka gipshinkakaya wane gixinripa. Waneklu gipxaletkakanutnaka, wa Satanasyo ma yantaletyanupgi gmakotnachinwa chinanu. ⁶Seyni wane nchinre walenwa gichichkaluru. Gi wa towutkalurni.

⁷Nalukmalku wa pejnruneko jejine gita pixkamka rixanna. Seyni satkaka wane rixa wa Goyakalu genekyalu. Satu wane gixa. Satu pnu gixa.

Mganunrone ga wa gipnagnurutachrone giykotka

⁸Wane nchinna wa mkashimyotkane ga wa gipnagnurutachrone, kiglemkalu

gita pixka rixgognenatanmakna.
⁹Gakotnachinwa mumkata gixletkane kashimyotanna. Gi rixanu kigleru galikaka kashimyotinripna ma makchakininitipna.

**Gitsrukaachi yokanre giknoka
 gnuñrowluya**

¹⁰Ga wa kashimyotachinetka ntowutna, gi wa gita towuwata seyni Gitsrukaachi galikakni towuwata, wa suxo tma mutspalatyuanplu tganuru.
¹¹Ga wa tutspalatinipa, mganuruto tixgognenatanutka, waka rupoyikgayegkakinna tganuruyuma. Ga wa jeji koxa gi ruknokanro ganunro.

Kashimyokaklu wa galixachine ga wa malixkaneyma

¹²Ga wa wanepnute gita wane china, gi wa Gitsrukaachi wane china: wa satu molchi ma malixagnunrotkanu wa wala galuka waleyma gwaletini, gi wa ruknokanro. ¹³Ga wa suxo tma malixagnurutkanu, wale galuka gimwaletinro, gi tuknokanru tganuru.
¹⁴Gi rixanu wa gnurchi malixkatu kpashiri rixka ganunro chinanu. Ga wa gnunrochi malixkato kpashiro tixka galixachri tganuru chinanu. Wane ma mixkoklunu gwugenenna mpowrane rixinmakna. Seyni kpashirinni wa xani.

¹⁵Wa malixkatu wa rutspalatini, rutspalashatanu. Wumole ga wa wumolero gi wa wayegretka wane rixini. Kigle gwashle chinanupa tomgiyawu Goyakalu. ¹⁶Gi rixanu *égi* pumatge, suxo, gikta pixa gognetkakanru pganuru? Waka *égi* pumatge, jeji, gikta pixa gognetkakanro pganunro?

**Wa Goyakalu tomgiyawakgi satkaka,
 wane gixanu**

¹⁷Seyni satkaka wa Gitsrukaachi geneksatyawakgi, wa Goyakalu

tomgiyawakgi satkaka, wane gixanu. Wane nixa towutletna pejnuruneko gapatjetachinkaka. ¹⁸¿Wa satu sajruka gistaakotachri tomgikolu? Gi wa msajruka gistaakotu rixashatinwa. *¿Ga* wa satu msajruka gistaakotu tomgikolu? Gi wa sajruka gistaakotanu. ¹⁹Gike rixa sajruka gistiknuchi. Gike rixa msajruka gistiknuchi, seyni Goyakalu yokanatanru kamrutikolupa galikaka. ²⁰Gikta rixpokonata tomgakoklunu, waneko rixjetanu. ²¹¿Wayegrechri pixanatini ptomgakoklunuge? Gike pixanu, seyni pumkata gishpakletinipa wane pixanu galikaka. ²²Gi rixanu wayegrechri tomgakoklunu Gitsrukaachiya, gishpakachri Gitsrukaachinu rixatka. Waneko pixka rixa wa gishpakachri tomgakoklunu. Kristo wayegrerni wale. ²³Kwenuru gagjitikalungi. Gi wa yine wayegretanunepgi. ²⁴Nomolene, gikta gixpokonatini satkakgi ntomgakoklunu, waneko gixjetanu Goyakalu getanu.

Pawlo wane gixa getletlu kashimyolu

²⁵Maklojine jejine metkanewapirana, maleshayno wa Gitsrukaachi tokanu yokanatkaluru, seyni gitgoya nunkakgi wa Goyakalu getwamonrewle chinanu poyagkakachrino. ²⁶Giyagni gitgoya kigleru wa tye kegeknanuwlu chinanu wa xawakni wanerutu wa jeji rixanatyawaka waneko rixanu. ²⁷¿Suxo gipxaletanruye? Gi pujanru pkaspukikolupa. *¿Mganunrotu* pixinrege? Gi wa pujanro suxo. ²⁸Seyni pkashimyotini, gi wa pmukochirewata. Ga wa makloji kashimyotini gi tmukochirewata. Seyni wa wane gixachine salewnamanetanna. Ga wa waleya nyopnugimakgi.

²⁹Ga wa wane nchina, nomolene. Gi gogogneru. Wa wanerutuwagogne kganunrolune wa mganunrone pixka

rixanna. ³⁰Wa chiyagatachine wa mchiyagatkane pixka rixanna. Ga wa gimuwatchine wa mumuwatkane pixka rixanna. Ga wa gagjitachine maleshayalune pixka rixanna. ³¹Wa tyechijne gajerkaka wane gixletachine, gi wa wane gixletpotutachine pixka rixanna. Gi rixanu tyegognepoga giknogaru.

Kashimyokakachine girukotlewle ga wa kojwakanshinikanrewlena

³²Giyagni nalukmaklu mkojwakanhsinikanutkanepmakgi. Wa mkashimyotktu yanshnikanyegitlu Gitsrukaachipiranaya, gi rixpoko gigletanshinkanretanru Gitsrukaachi. ³³Ga wa kashimyotachri yanshnikanyegitlu tyechijne gajerkakapirana, gi rixpoko gigletanshinkanretanro ganunro.

³⁴Wane rixa kotspaltanshinkanreyegitka. Wa suxo mkashimyotkato ga wa makloji jeji metkatowa Gitsrukaachipiranaya tyanshnikanuta, wa kpashiro tixinripa tomaneya ga wa tonshnikanuya. Ga wa kashimyotachro yanshnikanutlu tyechijne gajerkakapirana, gi tixpoko gigletanshinkanretanru tganuru.

³⁵Giyagni tyepirana nunkakgi gipxakikolupa, gi wa gitsekltupo nutakyegityapgi. Giyagni tyepirana nunkakgi, wanepotuko gixachinepgi ga wa mumaletkonepgi Gitsrukaachi gipxaletinri gishiniklewleya.

Makloji jeji metkatowapirana wa Pawlogoya

³⁶Wa satu kagwakinri wa gi kigle tixka makloji walenu, ga wa tuknogwalaputetinitka, ga wa tumkata wane gixletini, ralukyawaka rixanu. Gi wa mukochirewata. Kashimyokakanna. ³⁷Seyni wa muchkowanshinkanuwatini

rajiya, ga wa gike magatya, ga wa rumkata girukotanshinkanretnawa, ga wa rajiya wane rixanshinkanutinri wa mganuruto rumretyaplo maklojite, kigle rixa. ³⁸Giyagni girukokta kashimyojixlo maklojite kigleru kamruta. Ga wa girukokta maklojite mkashimyojixkatzu kigleru potu kamruta.

Gipnagnurutachronepirana wa Pawlogoya

³⁹Wa suxo ginanshichkalurni ruwekinikopshini tganuru. Ga wa tupnagnurutinitka tkaspuukatka tkashimyotapl talukanru, seyni Gitsrukaachinupje. ⁴⁰Ga wa gitgoya wanepnute tumuwatanu wane tixgognenatini. Nkagwaklu Giwekkaluru Goyakalunu koxa waneyno.

Yagluchisha genekashatkalurupirana

8 ¹Ga wa yagluchisha genekashatkalurupirana, wumatlu wa pejnurunekwu kgimatkalerunwu. Wa gimatkalelwu galixkotnachriwa rixkaklu yineru. Ga wa gishiniklewlu tseruwnakaku. ²Ga wa satu kagwakinri pagixanu rumatinri, giketsotaji rumatawa wa rumkata gimatletyawakamka. ³Ga wa satu Goyakalu gishinikini, Wale gimatranuni.

⁴Giyagni wa niikaluru yagluchisha genekashatkalurupirana, wumatlu wa yagluchisha gikenanni wa tye psolchijneyako. Waneru wa satupjerutu Goyakalu. Maleshlu satu. ⁵Gi rixanu wanemkana gixo goyakalune chinkalunemka tengogneko ga wa chijiko. Wane rixmaka gixo goyakalune ga wa gixo gitsrukaachine. ⁶Seyni wixa chinanu waneru satupjerutu Goyakalu, wa Girchi. Ga wa Wale ruyakaty ptowruko, ga wa wixa Wale chinanu. Satupjerutni Gitsrukaachi Geso Kristo, ga wa ptowruko Wale giyakaty, ga wa wixa koxa Wale giyakaty.

Giklukanuwnalupirana

⁷Seyni gi pejnuruneko gimatpiranatlu wa tye. Xanigognenanu pimrine wa yagluchisha yonogyegjetachine, yagluchisha chinanu nikluna wa nikchi yagluchisha genekashatkaluru. Giyagni wanna gigrokanshinikanutachine puchotanshinikanutkana. ⁸Gi wa niikaluru chinanu wKayegiklu Goyakalu. Wma niikanu, gi wmagatya. Ga wa wniki gi wa wanepnute wixanu.

⁹Girukotinwa. Gi wa gitspekakanna gigrokachine gixa gimkatyawakaya. ¹⁰Gi rixanu wa satu getinipmakyi wa pixa kgimatkaleryi wa nikjetikowaka ptuplatinipmaka wa yagluchipiyya, ¹¹gi ge tseruwnanshnikankaakalurupni gigrokachri wa nikyaplu wa yagluchisha genekashatkaluru, ¹²ga wa pumatkalewleya ramganu gigrokachri pumole, wa wale chinanu rupnana Kristo? ¹³Wane pixa mukochirewleyegitimmoletkakachine, ga wa pumtukanshnikinanutinri wa gigrokanshinikanutachri wa giklukanuwnalupirana yanshnikanutinri, pmukochirewleyegitlu Kristoko. ¹⁴Giyagni wa niikaluru gitspeekakiniplu nomole, gi pagogneko nnikanutkalu gigitu nma mutspekakyuanplu nomole.

Pawlo yokanatikolu gimaxikoletikolu

9 ¹¿Gi ge gishpakachrino? ²¿Gi ge yokanatkalurno? ³¿Gi ge netlu Geso Wutsrukate? ⁴¿Gi ge nkamrurgi gixa Gitsrukaachiya? ⁵¿Gimka pimrine chinanu yokanatkalurno, seyni gixa chinanu galikakakni. Gi rixanu wa nyokanatikolu gimaxikoletikolgi gixa Gitsrukaachi chinanu.

Wa yokanatkaluru gimkatyawaka

³Walenwa nuykoyegitnawa wa nepomsatjene yegi. ⁴¿Gi ge wumkata

nikleta ga wa wuure? ⁵¿Gi ge wumkata wixa ganiklenanumtanro wganunro sato galixachro, wa pimrine yokanatkalune pixka, ga wa Gitsrukaachi gepurune pixka, ga wa Sotlu pixka? ⁶¿Waka gitapje ga wa Wirnawisi gi ge wumkata mkamruurewatkanwu gixleta?

⁷¿Katu pagogne solaltapa ga wa walenanuko wenutnawa? ⁸Katu gitaklewata sana gowasha ga wa gi niklu toji? ⁹Katu girukotna gowegane ga wa gi ruratnugatlo gowega?

Kristo kamrurewyegitachri wa Kiglerpotunanu Tokanchi giwekyachri rixinripa

⁸Gi yine ruyakatya wane nchinre. ⁹¿Gi ge waneko pixka china Tokanchi? ¹⁰Wa Moysisi Tokanu Yukanatkaluru wane china yongatyawakanatkaluru, “**Gi pushyanamatanru wa waka wa jirujitachri.**” Gi wa waka yanshnikanyegita Goyakalu. ¹¹¿Gi ge psoluyako wane china wixa chinanu? Wixa chinanu yonatkalurni, wa jitlolotachri kagwakachri jitlolotinripa. Ga wa jirujitachri walenupa kagwaka yoptoletachri jirujitinripa. ¹²Gi wa wixa gixa yegi wanikirni Goyakalu tokanu wa Giwekkaluruya, ¹³tsru potu getlu wa pagixanu gixanu wyoptota wumane chinanu? ¹⁴Wa pimrinemka gimkata wane gixletlu gixanu, ¹⁵gi ge wanepnute wumkata wixa? Seyni gi wa wane wixa wa wumkatyawaka. Seyni wakotlu pejnuruko wma mumaletyanplu Kiglerpotunanu Tokanchi Kristopirana.

¹³¿Gi ge gimata? Wa kpashiwakapji kamrurewatyachine nikjetluna wa kpashiwakapji gajeru. Ga wa genekashlu giylatikowakakwa girukotachine psoji yoptojetna genekashatikowakakwaya. ¹⁴Waneko pixka rixa gitakletna Gitsrukaachi wa Kiglerpotunanu Tokanchi

ginkakletachine, wa Kiglerpotunananu Tokanchi giwekyachine rixinripna.

Gi walenuko rujinri Pawlo

¹⁵Seyni gi pagogneko wane nixa gita. Gi wa tyepirana nyonata wa wane nixikolupa. Gi rixanu kiglemkano wa nupnniripa, ga wa gi satuna maleshawaka gixlu ntserpiranawatinri. ¹⁶Gi rixanu gita ginkakletinri Kiglerpotunananu Tokanchi, gi wa tye chinanu ntserpiranawata. Gi rixanu psolmucchonuko nerutka wane nixinripa. iGi waneni gita wa nma munkakletkanru Kiglerpotunananu Tokanchi! ¹⁷Gi rixanu wa gitako nushinikanu nkamrutinri, napnutikolupa. Seyni nma malukyawakanupmaka, naponshinikanutika ngirukotyawakapa. ¹⁸Giyagni ɿgirni wa napnutikolupa? Wa Kiglerpotunananu Tokanchi nunkakletinri nma mupekotikotu, gi wa gixo potu wane nixleyaplu wa numkatyawaka Kiglerpotunananu Tokanchi chinanu.

Pejnurune wayegreru rixinri, gixolune rukshikinripa

¹⁹Pejnuruyako gishpakyachritkano. Seyni pejnuruneko wayegrerno nixnawa, wa gixolune nukshikinripa. ²⁰Goteylene chinanu, Goteyo pixka nixnawa, Goteylene naluka gikshikletkalu chinanu. Ga wa Tokanchi Yokanatkalu waneyalune chinanu, Tokanchi Yokanatkalu waneyalutu pixka nixnawa, gimka waneyno Tokanchi Yokanatkalu, wa Tokanchi Yokanatkalu waneyalune naluka gikshikletkalu chinanu. ²¹Wa Tokanchi Yokanatkalu waneyamijene chinanu, Tokanchi Yokanatkalu waneyamijetu pixka nixnawa, wa Tokanchi Yokanatkalu waneyamijene naluka gikshikletkalchinanu. Gimka Goyakalu

Tokanu Yokanatkalu waneyamijetno, seyni Kristo Tokanu Yokanatkalu waneyalutno. ²²Gigrokachine chinanu gigrokachri pixka nixnawa wa gigrokachine naluka gikshikletkalchinanu. Pejnuruneko chinanu, pejnurukakao nixnawa, wa pejnuruneyako pimrine nognetkajixinripa. ²³Kiglerpotunananu Tokanchi chinanu pejnuruko nkamruta, wannayma yoptotachripno nixinripa waleya.

Psolpotuyako girukotmanetnawa

²⁴¿Gi ge gimata wa gomkamtakakachine yantaletywakaya pejnuruneko gomkamtakakachine gasukamta, seyni satupje yoptotlu wa gapokgapkatachri genekikolupa? Wane gixa gasuklepotutanu wa gyoptotyaplu. ²⁵Pejnuruneko yantaleta gasukletachine girukotmanetnawa. Wa wanna galikakni wane rixna wa satu sagyeta yoptotinripna pomtutewakalo. Seyni wixa yoptotanro mpomtutewakato. ²⁶Ga wa gita wa xani wane nixa gasuklemta gi wa yoxigikachri pixka. Ga wa yantalu giylakakleyawaka wane nixya, gi wa kannipgyalu giylakachri pixka nixa. ²⁷Seyni nsaletmanetnawa.

Nwayegretmanetnawa. Wa pimrine nunkaklewyeigitinitka, gitako mumikatkatno wane nma mutakikotupa.

Gisrayiline genekikolu

10 ¹Gi rixanu gi naluklu gma mumatyaplu, nomolene, wa pejnurunniko wutsrukatenki kyachgapererumkochikle rawananumtnina, ga wa pejnurunniko tsru wenu yapamtnina. ²Ga wa pejnurunniko yaglu rixikna wa kyachgapererumko ga wa tsru wenu Moysisi chinanu katikna. ³Ga wa pejnurunniko niklu waleko niikaluru

Giwekikalurunu. ⁴Ga wa pejnurunniko giiru waleko girkaluru Giwekikalurunu. Gi rixanu sotlu Giwekikalurunu ruryana, wa sotlu romkagitjerna. Walenwa Kristo. ⁵Seyni gixo wanna gi wa rugletanshinikanutluna Goyakalu. Giyagni yineru mwiyawakanu ruylatikanna wannani.

Gisrayiline mukochirepirana yonatkaluru, wuykotikolupa wixa

⁶Tyekaka yaglu rixa wixa chinanupa wa wma metsotanutyaplu gektutkaka, wannani pimrinni pixka wane rixa getsotanretnina. ⁷Gi koxa yagluchisha kyonyegyegiklerunepgi, wannani pimrinni pixka. Wane chinyongatyawaka, “**Tuplatnina yinni. Niknina ga wa rurnina. Palnanina. Yenewatnina.**” ⁸Gi koxa wapoklewatanu wannani pimrinni pixka rapoklewatnina. Ga wa pagogne rupnana gepimole mapa waragkane. ⁹Gi koxa wyantaletanru Gitsrukaachi wannani pimrinni pixka wane rixa yantaletletluna. Ga wa gimnu nikatanna. ¹⁰Gi koxa gkegemganu gixa wannani pimrinni pixka kegemganina, ga wa knikatlewakleru nikatanna.

¹¹Tyekaka giknognina yaglu rixinripa. Wa yonatka wa wuykotikolupa wixa, wa tyegogne yoptukyawaka gapokyegitkalunetkawu. ¹²Giyagni kagwaka tunwaletachri girukotinwa ma mupgatinitipa.

Gyantaletikolupirana

¹³Wa gixa kashichka gyantaletikoluya gimkata gakotanshinikanretlu, gi rixanu walepje gyantaletikoya, wa yine gixa yantaljetikowaka. Ga wa Goyakalni wa poyagkakachri. Wale gi getashatangi gyantaletikolupa wa gimkatyawaka pnute. Gimkata gishpakleta gi rixanu wa gyantaletikoluymananuko,

kamrutankoxlu gishpakyawakapa, wa gimkata gakotanshinikanretyaplu.

Gasukinri yagluchisha yonogyegitikowaka

¹⁴Giyagni, nalukanune, gasukinri yagluchisha yonogyegitikowaka.

¹⁵Nunkaklewyegitgi kanshinikanurune pixka. Gixako gitakyagokanru wa nchinyawaka. ¹⁶Wa girapi giglenshinkanyegijxlewtachri, wa wixa giglenshinkanyegijxanru, īgi ge walenwa Kristograga wumapiika? Wa jimapro wjknajrotanru, īgi ge walenwa wumapiika Kristomane? ¹⁷Gi rixanu satupje jimaproni, wixni gixolunwu pamanepjerunwu. Gi rixanu pejnurunekwu pagapiikolunwu wa satupjerutu jimaproya.

¹⁸Getanna gimaneyna Gisrayiline. Wa genekashhatkaluru giylatkaluru nikachte, īgi ge rumapiikakna wa genekashhatikowakakwaya? ¹⁹İGiyagni gi nchina? İWa yagluchisha geneekaluru pa gixanrege? İGa wa yagluchisha pagixanrege? ²⁰Seyni wane nchina, wa payine genekashhatanru giylatkaluru, kamchene chinanu giylatkaluru. Gi wa Goyakalu chinanu giylatkalurni. Gi naluklu wa gixa kamchinenye gimapikkalungi gixinripa. ²¹Gi gimkata giretyalu Gitsrukaachi girapre ga wa kamchene girapre koxa. Gi gimkata Gitsrukaachi nikyawaka gapiikota ga wa kamchene nikyawaka koxa. ²²İWanxakakanruge Gitsrukaachi? İWale pnute muchkonurunrawge wixa?

Gishpaklewlu

²³Pejnurunanuko munanshichkotni, seyni gi wa pejnuruko gipxaklewata.

Pejnurunanuko munanshichkotni, seyni gi wa pejnuruko tseruwnakaklewata.

²⁴Gi satuna gjiganru walenuko, seyni

satunu galikaka.²⁵Wa pejnuruko nikchi gishankajetikowaka gagjitinri, gnikanru. Gi wa giklukanuwnalu gishinikyawaka chinanu gepomlewatamu.²⁶Gi rixanu **Gitsrukaachinni tye psolchijneko ga wa ptowrunganuka chiji gajeru Walenni.**

²⁷Wa satu malixkatu chanixinipgi ga wa galukiniplu, wane gyanu. Wa pejnuruko rutspakyegityapgina, gnikanru. Wa giklukanuwnalu gishinikyawaka chinanu gike gepomganu.²⁸Ga wa satu wane chininipgi, "Tyenwa yagluchisha genekashatkaluru," gi wa gnikanru wale chinanu wa ginkaklewatachri, ga wa giklukanuwnalu gishinikyawaka.²⁹Gi gixanshinkanni giklukanuwnaluya, wane nchinya, seyni walenni. Gi rixanu ċklu chinanu nushpakinri giklukanuwnayegjixko yinerushinikannu chinanu?³⁰Ga wa gita gapiika npoyagnutinri, ċklu chinanu napatka tye chinanu wa npoyagnutanrutka?

Pejnuruko gkamrutana wa Goyakalu gimalwutkaluru rixinripa

³¹Giyagni wa gnikini, ga wa girini, ga wa girukokta gkamrutini, pejnuruko gkamrutana wa Goyakalu gimalwutkaluru rixinripa.³²Gi wa gitspekakanna Goteyone, gi wa Kriykoneko, gi wa Goyakalu gapatanuneko.³³Wa gitako pixka psoluyako nugletanshinikanutna pejnuruneko. Gi wa gitako nupxakikolupa nujga, seyni gixolune gipxakikolupa wa rognetkakikolupna.

11 ¹Gita yimjetachinepgi, gita pixka Kristo yimjetachrino.

Suxone kigle getikolu

²Numalwutgi wa pejnuruko gishinikyano, ga wa gimretlu wa gita samyokyagi giyku.

³Naluklu wa gimatyalu wa pejnuruneko jejijiwu rixinri Kristo. Ga

wa jeji suxjiwni. Ga wa Goyakalu Kristojiwni.⁴Girukta jeji gagjigognetini ga wa Goyakalu tokanu reneklewatini gishyajiwutachri patewkaklu gijiwu.⁵Girokta suxo gagjigognetini ga wa Goyakalu tokanu teneklewatini mushyajiwutkatopni, tpatewkaku tojiwu. Gi rixanu waneko pixka tixa tshishyachotatkolkunmaka.⁶Ga wa suxo tma mushyajiwutkonu, waneklu tyochotagitko koxa. Wa gektu getko tixini wa suxo yochotagruro ga wa shishyachotluro waneklu tushyajiwutko.⁷Gi rixanu wa jeji galikaka gi gimkata gishyajiwleta gi rixanu Goyakalu yagluni ga wa Wale pogirewleni. Ga wa suxo jeji pogirewleni.⁸Gi rixanu wa jeji gi wa suxo ruyakaty, seyni jeji tuyakaty wa suxo.⁹Gi rixanu koxa wa jeji gi wa suxo chinanu kamrutka. Seyni wa suxo jeji chinanu tkamrutka.¹⁰Giyagni wa suxo waneyaplo tsru gitaakaluru yaglu tojiwu chinanu Goyakalutowrerune chinanu.

¹¹Seyni gi rawa jeji suxomigjeya, ga wa gi koxa suxo wa jejimigjeya Gitsrukaachiya.¹²Gi rixanu wa suxo pixka jeji tuyakaty, waneko pixka rixa jeji. Suxo runya. Ga wa pejnuruko Goyakalu ruyakaty.¹³Gixkakluko gitaka yagookakanru. ¹⁴Kigle getkolu wa Goyakalu tagjigognetini suxo mushyajiwutkatopni?¹⁵Gi ge wumumturetanruko gimatkakgi wa jeji rojiuwatini, mkagwakpiratkotu rixlu?¹⁶Ga wa suxo tpogirewlenwa tojiwutsa. Gi rixanu tojiwutsa tushyatikolupa teneeka.¹⁷Seyni girukoktapguta galuka yoottopirkakleta, gi wa tyekaka pixkalutu wixjetyawaka. Gi koxa gapatjetikowaakaka gajene Goyakalunu.

Wa Gitsrukaachmanepirana nikikowakaya gi kigle rixjetna

¹⁷Tyekaka nyokanegetingi, gi wa numalwutgi gi rixanu gi wa gipxakikolu

chinanu, seyni pnuute rixinripa gapatjetinri.¹⁸ Gi rixanu muchinanu gapka nyijnakota wa gapatjetikwaka gapatjetini, waneru kotspaltakaku gixkakluko. Psoji nalixlu.¹⁹ Gi rixanu gixkakluko gkotspalkaka. Pimrine pnuko gixa galixleta. Gimkata wane gixletko rupgujewninripna galixachine potu.²⁰ Gixa gi gapatjeta gnikyaplu Gitsrukaachi gipnale yaglu.²¹ Gi rixanu satkaka muchinanu gapka koscheklu nikanrupa. Ga wa satu galikaka nachi, ga wa satu gimetachri.²² ¿Gi ge kapjigi gixa wa gimkata nikletyawaka ga wa gimkata giiretyawaka? ¿Waka geyikluge gapatjetikowaka Goyakalunu ga wa mparewkakkannage wa waneyamigjene? ¿Gi nchinangi? ¿Numalwutteege? Wale chinanu gi wa numalwutangi.

**Nachnewlu Gitsrukaachimane
chinanu gitaakaluru**

²³ Gi rixanu Gitsrukaachi nyoptotyalu wa nenekyakoxgi gixa, wa Gitsrukaachi Geso, wa samyokikolyechno, rawlu jimapro.²⁴ Rali poyagnutletinitkalu, jiknajrotlu. Wane china, “Tyenwa nomane, gixa chinanu jiknagkaluru. Tye pixkalutu gkamrujetanu nushinikikolupa Gita.”

²⁵ Waneko pixka rixlo girapistono, rali nikletinitkana. Wane china, “Twu girapistono walawanwa gerotu gipiratkaluru nogragaya. Girini pejnunanuka, gkamrujetanru nushinikikolupa Gita.”

²⁶ Gi rixanu tye jimapro gnikini pejnunanuka, ga wa twu girapistono girini pejnunanuka, ginkakletanru Gitsrukaachi gipnale runinpotunanuko.

**Girukokta nikiniplu gi wa rumulkuni
giklukanuwnachripni**

²⁷ Giyagokni girukokta gimuteru pixka rixa nikletiniplu tye jimapro, ga wa

giriniplo twu girapistonoya Gitsrukaachinu, gi wa rumulkuni, giklukanuwnachripni wa Gitsrukaachimane chinanu, ga wa gigraga chinanu.²⁸ Giyagni gitakyagokinwa satkaka walenanuko. Wane gixachingi nikanru tye jimapro, ga wa giranro twu girapistonoya.²⁹ Gi rixanu wa rumuknu migie nikachri ga wa girachri ruklukanuwnayegjixikolupa nika ga wa rura walenanuko. Gi rumata getlu wa Gitsrukaachimane.³⁰ Tye chinanu wanena gixo gigrokachine, gixo yayixachine. Gixo gapnanuta.³¹ Wa wutakyagokinwa wixnanuko, gi wa giklukanuwnayegjixkalunepwu.

³² Giyagni giklukanuwnachinepwu, Gitsrukaachiya wsaletko gi wa tye psolchijne gajeneymako giklukanuwnayegjixkalunepwu.

³³ Giyagni, nomolene, wa gapatjetinipa gnikinipa, gkagwaakanu.³⁴ Wa satu nachi chininipa, gipji nikini gma muklukanuwnayegjixikotupa gapatjetini. Ga wa magatinri wa napokinipa gita nulepokotanu.

Genekashatkalurkaka Giwekkaluruya

12 ¹ Wa Giwekkalurunupirana gi naluklu nomolene gma mumatanuplu.² Gimatlus wa payine gixanatini, myanumatkatu yagluchisha gomkaginatachinanagi wane gixa kosedkota.³ Giyagni numatkakgi gikena Giwekkaluru Goyakalunu yanumatini wane china, “Kamakpiratkalurupa Geso.” Ga wa gikena gimkata wane chinreta, “Gitsrukaachi Geso,” seyni wa Giwekkaluru Kpashiri chinanupje.

⁴ Waneru pnumnu gixachri genekashatkalurkaka Giwekkaluruya, seyni Waleko satupjerutu Giwekkaluru.⁵ Waneru pnumnu gixachri kamrurchi, seyni Waleko satupjerutu Gitsrukaachi.

⁶Waneru pnumnu gixachri kamruretikowaka, seyni Waleko satupjeretu Goyakalu psoluyako kamrurewatya pejnuruneko chinanu.

⁷Giyagni rupxakikolupna pejnuruneko, wale chinanu Giwekikaluru genekna satkaka gi rixpoko gipxaklewatinripa ⁸Gi rixanu satu galikaka wa Giwekikaluruya geneeka tokanchi kashinikanuru, ga wa satu gimatkalewlu tokanu Waleko Giwekikaluruya. ⁹Satu Waleko Giwekikaluruya geneeka galixlu. Ga wa satu Waleko satupjeretu Giwekikaluruya genekashatkaluru rutskalaklewatinripa. ¹⁰Wa satu geneeka giyaklewlu kamrutinripa. Ga wa satu geneeka Goyakalu tokanu reneklewatinripa. Ga wa satu geneeka pnumnu gixachine giwekiklurune rumata getlewatinripa. Ga wa satu geneeka patokanu pnuko gixachrikaka. Ga wa satu geneeka wale tokankaka yokakinripa. ¹¹Pejnuruko tyekaka kamruta Waleko satupjeretu Giwekikaluru. Satkaka reneka Wale gishinikyawaka.

Gi gepikapsojitu satupje manchi

¹²Wa manchi pixka satupjeretu rixa, ga wa gi gepikapsojitu. Pejnuruko manchi psojatkaka, gi gepika rixinri, pamanepjeru. Waneko pixka rixa Kristo. ¹³Gi rixanu koxa satupjeretu Giwekikaluru wkatika pejnurunekwu wa pamanepje wixinripa, ga wa Goteyone, ga wa Kriykone, ga wa wayegrechine, ga wa gishpachchine. Pejnurunekwu wixa satupjeretu Giwekikaluru wyoptota.

¹⁴Gi rixanu wa manchi gi wa papsojitepjeru, seyni gixopsojitu manchi. ¹⁵Wane chininipmaka jiichi, "Gi rixanu gi wa myochno, gi wa manchi gajerno," gi wa wale chinanu

manchi gajeru ma mixyanutka. ¹⁶Wane chininipmaka wa jepchi, "Gi rixanu gi wa ygalchino, gi wa manchi gajerno," gi wa wale chinanu manchi gajeru ma mixyanutka. ¹⁷Psolmanekmaka ygalchi rixini, ɿginakapmaklu yijnaklewlu? Ga wa psoluko yijnaklewlu rixinmaka, ɿginakapmaklu glamruru? ¹⁸Ga wa xani Goyakalu manchi gitaklu psojatkaka satkaka Wale galukyawaka. ¹⁹Wa pejnurukmaka papsojipje rixkamka, ɿginakapmaklu manchi? ²⁰Ga wa xani galikakni gixo psojite wane, ga wa satupje manchi.

²¹Giyagni wa ygalchi gi rumkata wane chinretlu myochi, "Gi nalukyi."

Gi koxa wa jiwchi gimkata wane chinretlu wa jiichi, "Gi nalukgi."

²²Seyni wa manchi psojite muchkotu kagwakikaluru wanepnute galuuikalurpotni. ²³Ga wa manchi psojite mkagwakpiratkotu kagwakikaluru walepni wkagwakpirakpotuta. Ga wa gipatkaluru walepni girukotko. ²⁴Wa kagwakpiratkaluru wixanu, gike magatya. Seyni Goyakalu gilepokotlu wa manchi, wa magatachri wanepnute kagwakpiratkolupa. ²⁵Wa ma kotspaltatikotupa manchi, seyni wannananuko psojatkaka girukotkakinripna. ²⁶Ga wa satupje wumane psojite salewninipa, pejnurkakako wumane psojatkaka waleymananuko salewna. Ga wa satu wumane psojite gimalwutikolupa, pejnurkakako wumane psojatkaka waleymananuko gimuwata.

Pnuko gixachri gitakikolkaka wa gapatjetachine yegi

²⁷Giyagni gixni wa Kristomangi, ga wa satkaka gimane psojiti. ²⁸Pnumnu gixachrikaka galikaka Goyakalu gitaka gapatjetachine yegi: Muchinanu gapka

yokanatanune. Gapkatatachine Goyakalu tokanu geneklewatachine. Mapa chiniri yimaklewatachine. Wanepnute giyaklewlu kamrutachine Wanepnute genekashatkalurkaka waneyalune: gitskalaklewlu, ga wa gipxaklewlu, ga wa girukotlewlu, ga wa pnumnu gixachri tokanchikaka.

²⁹ ¿Pejnuruneklege yokanatkallunni? ¿Pejnuruneklege Goyakalu tokanu geneklewatachinni? ¿Pejnuruneklege yimaklewatachinni? ¿Pejnuruneklege kgiyaklewaklerunni? ³⁰ ¿Pejnuruneklege waneya genekashatkalurkaka gitskalaklewlu? ¿Pejnuruneklege patokanchikaka yanumatya?

¿Pejnuruneklege yokaka? ³¹ Jmerpotupgi wa tsru potu genekashatkalurkakaya.

Ga wa wanepnute kigleru gixjetyawakapa nekagkitangi.

Tsru potu rixinri gishiniklewlu

13 ¹Wa yine tokanu ga wa Goyakalutowrene tokanumka nyanumatnimka seyni gi wa kgishiniklewaklerno, sintawoshpata sejrewatachri pixka nixa, ga wa latamta gitlotkaluro pixka, tsne tsne tsne gixachro pixka nixa. ² Ga wa numkata Goyakalu tokanu geneklewatinripmaka, ga wa numatanmaklu pejnuruko giyogimanatkaluru ga wa pejnuruko gimatkaluru, ga wa psolpotuyako kalixaklerupmakno, wa magkamka numkata gajrikjixleta seyni gi wa kgishiniklewaklerno, gike gapriijno. ³ Ga wa pejnurukmaka neneksatanu wane nixle, ga wa nenekmanetinimkawa wa yochpiikaluru rixinripmaka, ga wa gi wa kgishiniklewaklerupmakno, gike gapriijno.

Gi pixka gixachrinwa gishiniklewlu

⁴ Gishiniklewluwa ma pognanuchni ga wa yiglepotuko gixlewlu.

Gishiniklewluwa gi ganxalewata. Gishiniklewlu gi tserpiranatnawa, gi koxa ralixkotnawa. ⁵ Gi wa kamrutlu gektutu. Gi wa walenuko rujga. Gi ramewna. Gi wa gektutu kagwaka. ⁶ Gi wa rumuwata mpoyagkaknuchiya, seyni rumuwata wa galikakpotunana tokanchiya. ⁷ Pejnuruko rakota. Pejnuruko ralixa. Pejnuruko kagwaka. Pejnuruko kashnantakanshinkanuta.

Tsrupotni gishiniklewlu

⁸ Gishiniklewlu gike rixiniko nikawna. Wane chinini tokanchi geneklewlu, giknookalurupni. Wane chinini patokankaka, nikawnachripni. Wane chinini gimatkalewlu, giknookalurupni. ⁹ Gi rixanu psoji wumata, psoji weneklu Goyakalu tokanu. ¹⁰ Seyni wa mmagatku gininipa, wa psojipje chiniri giknookalurupni. ¹¹ Wa mturno nixanatini, mturu tokanu pixka nixa, mturu pixka nixa gimatte jemleta. Mturu pixka nixa gishinikanuwleta. Wa tsru jeji nixinitka, wa mturu wane gixlekaka nuknoka. ¹² Gi rixanu kmapagiriko weta wa ganigapi pixka. Ga wa walegognepa wetgojkakanu. Wa xani psojkaka numatya, ga wa walegognepa numatpotutanu wa numatikoluko pixka.

¹³ Ga wa xani wanewalu galixlewlu, ga wa kagwaklewlu, ga wa gishiniklewlu. Tyekaka wa mapa. Ga wa wale tsrupotuya gishiniklewlu.

Tsrunwa Goyakalu tokanu geneklewatachri wa patokankaka yanumatyachri pnuote

14 ¹ Gishiniklewlu gomkampotutanu. Jmererunepgi wa Giwekkalurunuya, ga wa jmererunpotupgi Goyakalu tokanu geneklewluwa. ² Gi rixanu pnuoko gixachri tokanu yanumatyachri gi wa

yine ruynumata, seyni Goyakalu ruynumata. Gi rixanu giike gimata jemu. Ga wa giweikaluruya yogimanatkaluru yanumatya.³ Ga wa yine ruynumsata Goyakalu tokanu geneklewatachri, wa tseruwakanshinikanutkalunepni, ga wa rumnanukikolupna, ga wa ruykotikolupna.⁴ Wa patokanu yanumatyachri walenanuko tseruwakanshinikanutnawa. Ga wa Goyakalu tokanu geneklewatachri tseruwakanshinikanutna gapatjetachine.⁵ Giyagni nalukmaklu wa pejnurunekgi gixa yanumatirni pnuko gixachri tokanumnu kaka. Seyni wanepnute naluklu Goyakalu tokanu geneklewatachine gixinripa. Gi rixanu wa yokakachri mwakanmaka tsrunwa Goyakalu tokanu geneklewatachri wa pnuko gixachri tokankaka yanumatyachri pnu te, wa gapatjetachine tseruwakanshinikanutkolupa.

⁶Giyagni xani, nomolene, gixa yegi nyakamka ga wa pnuko gixachri tokanchimka nyanumyegitingi, Ʉku rupxakingi nma yanumyegitkangi satu gipgujetkaluru, ga wa gimatkalu, ga wa Goyakalu tokanu geneekalu, ga wa ginkaklewlu?

Patokanu yanumsalu gi tseruwakanshinikanrewata

⁷Giyagkoxi wa muwekletkaka pogimewatini wa tumleji ga wa gitpetsatkaluro, tma kashrijewnagimjetkanu Ʉgi rixpoko gimatkotanu girgima tumlejtitkalurgimni ga wa gitpetsatkalurgimni?⁸ Ga wa tpogimewatini kowi tma pogimewatkanu potu Ʉkatu galpokotinwa wa giylalu chinanupa?⁹ Waneko pixka gixa koxa gixa. Wa pnuko gixachri tokanchiya gi wa

pgujetanu yanumsalpotgi gixini, Ʉgi rixpoko gimatkotanu wa nchinayawaka? Gi rixanu kannipgyalu giynumsatachingi.¹⁰ iGi pejnugimananuktal pu numnu gixachrigima tye psolchijneko gwachri! Ga wa maleshlu satu wane mchinkatu.¹¹ Seyni wa gita nma mumatkanumkalu gikta raluka chinreta, patokanu yanumatyachri nixa wa yanumanatachrigoja, ga wa wale patokanu yanumatyachri rixa gitagoya.¹² Waneko pixka gixa koxa gixa. Gi rixanu jmererunpotgi Giweikalurunkakaya, gjiga wane gixletanru kigleru potu wa tseruwakanshinikanutkolupna gapatjetachine.

Giweikaluru gitanu nagjigognetini, ga wa nonshinikanu koxa nagjigognetini

¹³Giyagni wa pnuko gixachri tokanu yanumatyachri ragjigognetanu wa rumkata yokakleyaplu.¹⁴ Gi rixanu wa gitamka patokanu nagjigognetimi, wa giweikaluru gitanu nagjigognetya, seyni wa nonshinikanu giike kamruta.¹⁵ Giyagni Ʉklunerni? Giweikaluru gitanu nagjigognetini, ga wa nonshinikanu koxa nagjigognetini. Giweikaluru gitanu nshikalewatini, ga wa nonshinikanu koxa nshikalewatini.¹⁶ Ga wa giweikaluru pixanu pumalwutinri, wa munakonewa yegi gwachri Ʉgi rixpoko wane chinretanu, “Wane gixkalurupa,” wa poyagnutinri? Gi rixanu gi rumatlu pchinayawaka.¹⁷ Gi rixanu pixa galikaka kigle poyagnutle gixa, seyni wa satu gi wa tseruwakanshinikanutkalurni.

¹⁸Npoyagnutlu Goyakalu wa gita pnuko gixachri tokankaka nyanumatya gixa pejnurune pnu te.¹⁹ Seyni wa gapatjetikowaka nalukmaklu pamyo tokanchi nchininripa nonshinikannuya

wa pimrine nunkaklewyeginripmaka, pamole waragka tokanchi pnute paneru tokanuya nchininripmaka.

**Klu chinanni wa patokanu yanumsalu
genekashatkaluru**

²⁰Nomolene, gi wa mturune gixanu ginshinikanuya, seyni mturune gixinwa gektutuya. Ga wa ginshinikanuya mmagatikanepgi. ²¹Wane chinyongatyawaka Tokanchi Yukanatkaluru:

**Patokankakaya ga wa paneruspuya,
Nunkakjixima nyi yine.**

**Gi waleyako yijnakotannona,
China wa Gitsrukaachi.**

²²Giyagni wa pnuko gixachri tokankaka walenwa getkaluru rixa gi wa galixachine chinanu seyni malixkane chinanu. Ga wa Goyakalu tokanu geneklewlu gi wa malixkane chinanni, seyni wa galixachine chinanni.

²³Giyagni wa pejnuruneko gapatjetachine gapatini tyekaka chinanu, ga wa pejnuruneko pnuko gixachri tokankaka yanumatinipna, wa jiglokinipna munkaakone waka malixkane, *¿gi ge seprolokachine chinangina?* ²⁴Ga wa pejnuruneko Goyakalu tokanu geneklewatin, ga wa jigloka satu malixkata waka munkaakotu, pejnuruneko chinanu giyotkaluru. Pejnuruneko chinanu gepomsatkaluru. ²⁵Raji yogimatkaluru rupgujetko. Ga wa wale yoptsojitanu, yonogyegitanru Goyakalu. Runkakletanru galikakni gixa yegi rawa Goyakalu.

²⁶Giyagni, nomolene, *¿klunerni?* Wa gapatjetini gixa, satkaka waneya shikalchi. Ga wa satu waneya ginkaklewl. Ga wa satu waneya gipgujetkaluru. Ga wa satu waneya patokanu. Ga wa satu waneya yokaklu. Pejnuruko kamrutikolupa

ntseruwakanshinikanutikolupa. ²⁷Wa satu pnuko gixachri tokanu yanumatini, gepipje ga wa gi wa mapa pnute yanumatantu. Satupje gapkakaka. Ga wa satu yokakachripa. ²⁸Ga wa malesha rixini yokakachri pochkeplu gapatjetikowakaya. Walenanukopa yanumatini, ga wa Goyakalu ruynumatanu.

²⁹Ga wa Goyakalu tokanu geneklewatachine gepi, mapa yanumsatanu. Ga wa pimrine gimata getanu. ³⁰Ga wa satu tuplanatachri tokanchi gipgujetyegitkalurupmaka, wa muchichachri pochkepatka. ³¹Gi rixanu pejnurunekgi gixa gimkata Goyakalu tokanu geneklewleta, satkakgi, wa pejnuruneko ginkaakalunepni, ga wa pejnuruneko giykotkalunepni.

³²Goyakalu tokanu geneklewatachine giwekinri yijnakotna wanna Goyakalu tokanu geneklewatachine. ³³Gi rixanu Goyakalu gi wa sejrewkakachrini, seyni kigle gwashle gixkakachrini. Wane rixa pejnuruko wa kpashirine gapatjetyawaka.

³⁴Suxone pochkepa gapatjetikowaakakaya. Gi rixanu gi ruchichka yanumatinripna, seyni yijnakotanna, wa Tokanchi Yukanatkaluru koxa chinyawaka. ³⁵Ga wa raluka gimatletinipluna pagixanu, gipjina wannako ganurna repomginna. Gi rixanu gektu getko gapatjetikowaka tyenwa Gitsrukaachi yokanatanru. ³⁶*¿Gixyegee ruyakaty Goyakalu tokanu, waka rapyegishatgi?*

Giykolu wa gapatjetyawakapirana

³⁷Wa satu kagwakinwa Goyakalu tokanu geneklewatachri ga wa Giwekkaluru waneyalatu rixini, wale gimatpotutanru wa nyonyegityawakgi tyenwa Gitsrukaachi yokanatanru. ³⁸Ga wa satu jemashatinri, wale koxa jemashatko.

³⁹Giyagni, nomolene, jmererunpotupgi Goyakalu tokanu geneklelwuya. Gi gjretanru wa pnuko gixachri tokankaka yanumatikolu. ⁴⁰Ga wa psolpotuyako kigle getikolupa, ga wa giglepokotkalurupa.

**Wa Kiglerpotununu Tokanchi wa Pawlo
ginkakletanru**

15 ¹Nomolene, numatkakgi Kiglerpotununu Tokanchi wa nunkakletyegityagi, wa gixa yoptotanru, wa wale tunwatyachingi. ²Wa wale chinanu gognetkaaka, wa gimretinri Kiglerpotununu Tokanchi wa gita ginkakletyegityagi, gma malixashatinitipmaka.

³Gi rixanu muchinanu gapka nsamyokatkagi gixa wa gita samyookaluu koxa: Wa Kristo gipnana wixa mukochire chinanu, wa yonchi chinyawaka; ⁴wa kapnatkaluru, ga wa mapgogne chininri yotunomtakta, wa yonchi chinyawaka. ⁵Ga wa retka. Sotlu getlu. Wanepnute pamole gepi getlu. ⁶Wanepnute pamyo pacha pnute moletkakachine pagetkolulu rixluna. Xanigognenanu rawawana gixo wanna, ga wa pimrime gapnanutatka. ⁷Wanepnute Santiyako getlu. Wanepnute pejnuruneko yokanatkalune getlu. ⁸Ga wa gita yegi rupgujewniya. Pejnuruneko pnute gapkatatachrino, ma mapookanuwa gipapko gishpakkachri pixka nixa gipgujewnayegitkota.

⁹Gi rixanu mturu nutaaka gita pejnuruneko yokanatkalune pnute. Gi wa numukluni yokanatkaluru nchinikolu, gi rixanu gita kojwakna Goyakalu gapatjetanune. ¹⁰Ga wa Goyakalu gimatlelewle chinanu, wa nixyawaka nixatka. Gi wa maleshawaka; rumutlewleyegitno. Seyni pejnuruneko pnute nkamrurewpututa gita. Gi wa gita, seyni Goyakalu gimatlelewle

gitaymalutu galikakni kamrurewata. ¹¹Giyagni wa gita chinini waka wanna chinini wane wixa ginkaklewleta. Ga wa wane gixa galixleta.

Gipnachine yotunrepa

¹²Ga wa Kristo ginkakletko wa gipnachineteskalya yotunomtinri, i^gi nchinkoxge pimringi gixa wa maleshlu yotunru gipnachineteskalya? ¹³Wa malesha rixkamka yotunru gipnachineteskalya, Kristokoxamka gi yotunotanu. ¹⁴Ga wa Kristo ma yotunotkamka, waneklu maleshawakapmakni wunkaklewle. Ga wa gixa galixlewlekoxmaka maleshawakapmakni. ¹⁵Ga wa wixa Goyakalupirana maleshawaka gipgujtachinepmakwu wetikomka, gi rixanu wupgujtatlu wa Goyakalu yotunkakanru Kristo. Ga wa ma yotunkaakamkalu wa galikakmakni gi yotunotmakna gipnachine. ¹⁶Gi rixanu gipnachinmaka gi yotunotmaka, Kristokoxmaka gi yotunotanu. ¹⁷Ga wa Kristo ma yotunotkamka, galixle maleshawakapmakni. Kmukochirerungi gixmakawa. ¹⁸Giyagkoxmakni wa Kristo gapnanutyachine gamgachinmakni. ¹⁹Wa tye gwashlepjemka waneywu wkagwakanru Kristoya, pejnurunniko yinni pnute kwamonurunepmakwu.

Kristonwa muchichachri

²⁰Seyni wa xani Kristo yotunomta gipnachineteskalya. Walenwa gapnanutachine gegwikalutka, wa sana gitakikaluru pixka gegwikalutka. ²¹Gi rixanu wa yineru chinanu waneru gipukchi, yineru chinanu koxa waneru yotunru gipnachineteskalya. ²²Gi rixanu Gatako pixka wa wale chinanu pejnurunniko gipnana, waneko pixka rixna, Kristo chinanu pejnuruneko giweekaako. ²³Seyni satkaka

ruglepokotikowakaya. Kristonwa gegwikalu. Wanepnute wa Kristonune wa runinipa Wale.²⁴ Wanepnutepa yoptukyawakapni. Waneklu Goyakalu, Girchi yegi samyokinipu pogirewatyawaka, wa nikatinpatkalu pejnurkakako girukotikowaka ga wa pejnurkakako tsru gitakikowaka, ga wa pejnurkakako muchkowatikowaka.²⁵ Gi rixanu Wale gimkata pogirewleta wa pejnuruneko kamnixjene gjixipta rapukote rutakinpotunanuko.

²⁶ Gapkatatachri potu kamnixlewatachri nikatkaluepnii walenwa gipukchi.²⁷ Gi rixanu **gjixipta rapukote Wale gaalixanru pejnurkakako.** Wa wane chinini, “pejnurkakako gaalixkalurupni,” pgujetanurni gi wa gaalixkalurni Goyakalu wa pejnurkakako gaalixachri Kristo chinanu.²⁸ Wa pejnurkakako gakaglookalurni chininitka, waneklu Gituruko yijnakotanru wa pejnurkakako gakaglookachri Wale chinanu, wa psoloko rixinripa Goyakalu pejnurkakakoyegiya.

Ma yotunkoklunupmakna gipnachine

²⁹ Wane ma mixkoklunupmaka Ɂgi rixanna wa katkalune gipnachine chinanu? Wa gipnachine gi yotunpotutinipmaka, Ɂklu chinanu katkana wanna chinanu?³⁰ Ɂklu chinanu koxa wixa psolgogneko kyowikwaka gwagognenata?³¹ Wa nalixkowle chinanu wane nchnina, nomolene, pagognemnunanuka nupnana. Wa Kristo Geso Wutsrukate chinanu nalixkowyegityagi.³² Wa yine gixjetyawaka Gigwisoya kmatsurune nyagotini, Ɂklu kigleylu? Wa gipnachine ma yotunotkamka, waneklu wnikanu, **wuranu. Gi rixanu yechikawa wupnanu.**³³ Gi wa yokwitkalunepgi. Gektutu gimatkaklewlu gimtuklu kigleru gixjetikowaka.³⁴ Giponkanutka.

Poyagkakachinepgi. Gi gmukochirewatanutka. Gi rixanu pimrine gi gimatl Goayakalu. Wane nchnina mpatewatinripa.

Yotunotachrimanepa

³⁵ Seyni satu wane chinanu, “Gi rixpoko yotunretanna gipnachine? ɁGi gixachripni gimanepna?”

³⁶ Manshinikanutyi. Wa putakajitanru ma mupnakanmaka gimka giwekaako.

³⁷ Ga wa putakajitanru gi wa gimanwa waneya rixinripa putaka, seyni kajiruji mamkajitni, triko getko ga wa satni.

³⁸ Ga wa Goyakalu genekmanetlu gikta rixpoko galukletlu. Ga wa pajkaka waleko gimanre reneka.³⁹ Pejnurugituko gi wa pagiturtni, seyni pnuko rixgituta wa yineru. Ga wa pagitukni wa nikchine. Ga wa pagitukni koshichine. Ga wa pagitukni shimanre.⁴⁰ Waneru tengogne gajermane, ga wa chiji gajermane. Seyni pnuko rixa tengogne gajeru pogirewle, ga wa pnuko rixa tyechijne gajeru pogirewle.⁴¹ Pnuko rixa tkachi pogirewle, ga wa ksuru pogirewle pnuko gixa. Ga wa katagiri pogirewle pnuko gixa. Gi rixanu satu katagirkaka pnuko rixa pogirewleta.

⁴² Waneko pixka rixa wa gipnachine yotunre. Pojpakalu rutaaka. Mpojpakatupa yotunkaaka.

⁴³ Mkagwakpiratku gitaaka. Kpogireru yotunkaaka. Muchkotu gitaaka. Kgiyakleru yotunkaaka.⁴⁴ Tyegogne gajermane rutaaka. Giwekikalurmaneywa yotunkakikotka.

Waneru tyegogne gajermane, ga wa waneru giwekikalurmaneywa.⁴⁵ Wane chinyongatyawaka: Wa muchichachri yineru Gata manchi **giwekachri rixa.** Ga wa ralipre Gata, Walenwa giwekikaluru giweekaklewatachri.⁴⁶ Seyni gi wa muchinangapkanwa Giwekikalurunu, seyni tyegogne gajerunu. Wanepnute

Giwekikalurunu.⁴⁷ Muchichachri yineru walenwa chiji gajeru, ga wa chiji kamrutikaluru. Ga wa gepi chininri yineru tengogne gajerni.⁴⁸ Chiji kamrutikaluru pixka rixna chiji kamrutikalurune. Ga wa tengogne gajeru pixka rixna tengogne gajene.⁴⁹ Wa chiji gajeru yaglu pixka wixa, waneko pixka wixanu, tengogne gajeru yaglu pixka wixanu.

⁵⁰ Ga wa tyenwa nchina, nomolene, wa giichi ga wa granchi gi gimkata yoptoletanru Goyakalu pogirewatyawaka. Gi wa pojpaluko gimkata yoptoletlu mpojpaknuchi.

Gipukchi gakaglooka

⁵¹ Giyagni giyogimanatkaluru nunkakgi. Gi wa pejnrurunekwu gipnanu, seyni pejnrurunekwu kashrijetkalunepwu.⁵² Pshinitsonpotuji, gjipukgalu pshiniji, wa ralipre kowgima. Gi rixanu tpogimewatanu kowi. Ga wa gipnachine yotunkaako mpojpakanepa. Ga wa wixa kashrijetkalunepwu.⁵³ Gi rixanu rumkata tye pojpakalu yoshmaakota mpojpaknuchi. Ga wa tye gipnachripa gimkata yoshmaakota mupnaknuchi.⁵⁴ Giyagni tye pojpakalu mpojpaknuchi yoshmaakoklunutka, ga wa tye gipnachripa mupnaknuchi yoshmaakoklunutka, wanepatkalu wa yonchi chinyawaka:

55 Gaalirewlu nikatanatkalu gipukchini.

Giyagni wa xani

gipukchi gi gakagloklewatatkta.

Maleshayatkawu gipukchichino.

⁵⁶ Gipukchichinonwa mukochri. Ga wa Tokanchi Yukanatkaluru walenwa mukochri muchkonu.⁵⁷ Poyagnutkalurupni Goyakalu. Wa Wale gakagloklewakakjetwu wa Wutsrukate Geso Kristo chinanu.

Makaglokognenatkonepgi. Muxriikanepgi

⁵⁸ Giyagni, nomolene, nalukanune, makaglokognenatkonepgi.

Muxriikanepgi.

Gksamrurewgognepotutanu Gitsrukaachi kamrureya, gi rixanu gixa gimlatu gi wa maleshawakni gksamrure Gitsrukaachi chinanu.

Genekashlukaka kpashirine chinanu

16 ¹ Ga wa genekashlukaka kpashirinenupapirana. Wa Kalatasreta gapatjetikowaakaka gajene nuglepkatapiniko pixka, waneko pixka gixanu gixa.² Muchinangogne simankakaya, satkaka gixa gignantakyawaka gitakanru gikta gixpoko yoptoleta. Wa napokinipa maleshapluchi genekashlewlu.³ Wa napokinipa wa gixa kigle getle gixanune, wanna nyokanatanu kirukayma, wa Gerosale ranikyapluna wa genekashle.⁴ Ga wa kigle getle rixkoklunupa wa gita koxa wane yinripa, gitaymamnupna.

Wane china Pawlo wa Korinto raluka yaleta

⁵ Wa Masetoni nyapamtinpatka, gixa yegi nyanutka. Gi rixanu Masetoni nyapamtanu.⁶ Gikta gixayma gixgogne nwanu. Galukta wane nuknokakinri ginapuklu wa gipxaletyapno wa nyinripa.⁷ Gi rixanu gi naluka getleshamtgi xani. Gi rixanu nkagwaka gimwaletgi gixgogne wa Gitsrukaachi gichichinipno.⁸ Gigwiso nwanu Jirgikolpatkagognepotunanuko.⁹ Gi rixanu njiglokpotutatka nkamrure yegi. Tsru kamruchi yegi nuchi jiglokletatka. Ga wa gixna kamnixlewatachine.

Timotiyo ga wa Gapol salwatinri

¹⁰ Ga wa rapokinipa Timotiyo, getanru mpiikatupni gixa yegi rawanu. Gi rixanu wale kamrutlu Gitsrukaachi kamrure gita pixka.¹¹ Giyagni gike geyikanru. Wa kiglenshinikanuru gipxaka yaletanru gita yegi runinripa.

Gi rixanu nkagwaklu
moletkakachineyma.

¹²Wa wumole Gapolopirana,
nagjipotutlu gixa yegi yinripa wa
moletkakachineyma. Gi raluka
yalpotuta wa xani, seyni wane yanu
ruglepoktapinipa.

Mpoyeginwa galixleya

¹³Getpotutanu. Mpoyeginwa
galixleya. Jejinpatkalagika.
Gichkolunepgi. ¹⁴Gishiniklewleya
gkamrutanru psoluko.

Gishtugwa ga wa pimrine gikamrurewatachine

¹⁵Nagjitgi, nomolene. Gixa gimatanna
Gishtugwapji gajene. Wannanwa
muchinanu gapka galixachine Gakayi
gajene. Wannananuko gitaknawa
kpashirine yegi kamrurewatachine.
¹⁶Gyijnakotanna wanna pixkalune, ga
wa pejnuruneko gikamrurewkakachine,
ga wa kamrurewpotutachine.

¹⁷Numuwyegitlu Gishtugwa
gapokinritka, ga wa Gortanato, ga wa
Gachayiko. Gi rixanu wa nyi gipekotlu
gixa magatinri. ¹⁸Gi rixanu
rapnanunshinikankaknona gita ga wa
gixa koxa. Gimatpotutanna wanna nyi
pixkalune.

Gasya gapatjetyachinkaka galuklewie

¹⁹Gasya gapatjetyachinkaka galukgi.
Gitsrukaachiya ralukpotutgina Gakila ga
wa Presura, ga wa wannapji
gapatjetyachine. ²⁰Ralukjixgina
pejnuruneko moletkakachine.
Galuukakanu kpashiri gamluruya.

Giglenshinikanyeglewlü

²¹Naluklewie gitako nomyoya, Pawlo.

²²Gitsrukaachi maluukatu
kamakpiratkalurupa. Gitsrukaachi
ginanu.

²³Gimutkalunepgi Gitsrukaachi
Gesoya. ²⁴Nushinikgognenatgi
pejnurunekgi gixa Kristo Gesoya.